

עשרה יוחסין פרק רביעי קידושין

עה.

עין משפט נר מצוה

בו א מיי פייט מהל
אסורי ביאה ה' כג
סמך לארין קבץ טויע
אהיע פ' ז פטינ ובעור
פ' ז:
בוז ב מיי שם פטינ הלכה
ז סמך לארין קבץ
טויע פ' אהיע ט' ד פטינ
פ' ז:
ג גמיי שם ה' ז טויע
אהיע פ' ו פטינ ז' ז:
בוז ד מיי שם ה' ז
טויע פ' אהיע ט' ד
פטינ כ' ז:

תורה אור השלם

1. בניג אשר יולדו להם
דור שלישי יבא להם
בקהל יי דברים כג ט

הנהגות הב"ח

(פ) רש"י ד"ה אלמנה וכו'
ספק ספקא. גי' ע"ש
כמנוונת עור פי אחר על
ספק ספקא:

מוסף תוספות

א. קדילי כ"ר וסי דאמר
גר נושא ממורת. גליל.
משום דקום ליה לתלמודא
דר' אלעזר שרי גר
בממורת וכ"ש בספק
ממורת. מוס' ה"ל"ע. ועי'
מוס' יריד עור פיות.

תוס' ר"י חוקן

הכל מודים. ותי תנאי
הוא ספק חלל. ור"ם
פירש מי שהיא אלמנה
מאיש שהיה כעסה
ספק מדומעת כך בעלה
הוא ספק חלל. ור"ם
פירש בקדושה פייט
מאיסורי ביאה [תנ"ג]
שנתערב במשפחה ספק
חלל או ספק תנין
או ספק ממזר. והמשיל
משפחה זו (כמשפחה)
[כעיסה] שנתערבה
חלקיה כנישול הקמת,
פירש ספק ספקא שטא
זו אלמנת אורו ספק שטא
אינה אלמנתו. ואח"ל
שהיא אלמנתו שטא לא
היה חלל או ממזר. וספק
דמורת (כרשב"ג כמ"ש
פ"ק דתובות). והבא
גרסין רשב"ג ובעדות
[פ"ח מ"ג] בטיפא דהאי
משנה גרסין ר"ג והלבא
כותיה. ור"ש פירש ספק
ספקא [בעלה] היה ספק
והיא באה מכחו לפיכך
נקרא ספק ספקא. הלל
שונה. בבירויא דעשרה
יחסין ותני דכל האסורין
לבא בקהל מותרים
לבא זה בזה, (א ממזר
ודאי בספק, [כרדאמרין
ביבמות] [פרק החולין] לו,
א. [ארוסה שעיברה.
ביבמות] פרק אלמנה
[סט, ב], ושם ביארונה
יפה.

ושניהם לא למדוה אלא מב"ג באלמנה. ור"ם מאי קאמר
למדוה מב"ג והא עיקר דרשה נפקא לן צפי אלמנה
לכה"ג (יבמות דף טח). ממי תהיה לאיש זרי' דמיון שנבעלה לפסול לה
פסלה וי"ל דה"ק דלא תיקשי להו מכה"ג צאלמנה דמנינו למילי מיניה
למנר כדלית ליה ולמנר כדלית ליה

כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו
וכל שאי אתה נושא בתו אי אתה נושא
אלמנתו (ב) מאי איכא בין תנא קמא ובין ר'
יוסי א"ר יוחנן מצרי שני איכא בינייהו ושניהם
לא למדוה אלא מכהן גדול באלמנה דתנא
קמא סבר כי כהן גדול באלמנה מה כהן
גדול באלמנה שביאתו בעבירה ופוסל בה
אף כל שביאתו בעבירה פוסל ורבי יוסי
סבר כי כ"ג באלמנה מה כ"ג באלמנה
שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל
לאפוקי מצרי שני שאין זרעו פסול דאמר
קרא יבנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא
להם בקהל ה' רשב"ג אומר כל שאתה
נושא בתו אתה נושא אלמנתו וכל שאי אתה
נושא את בתו אי אתה נושא אלמנתו מאי
איכא בין ר' יוסי לרשב"ג אמר עולא גר
עמוני ומואבי איכא בינייהו ושניהם לא
למדוה אלא מכהן גדול באלמנה דר' יוסי
סבר כי כ"ג באלמנה מה כהן גדול באלמנה
שזרעו פסול ופוסל אף כל שזרעו פסול פוסל
ורשב"ג ככהן גדול באלמנה מה כ"ג באלמנה
שכל זרעו פסול אף כל שכל זרעו פסול
אפילו נקבות לאפוקי גר עמוני ומואבי
דנקבות הוו כשרות לבא בקהל (דאמר מר
עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית אמר
רב חסדא הכל מודים באלמנת עיסה
שפסולה לכהונה מאן מיקל בהני תנאי רבן
שמעון בן גמליאל וקאמר כל שאתה נושא בתו אתה נושא אלמנתו
וכל שאי אתה נושא בתו אי אתה נושא אלמנתו למעוטי
אלמנת עיסה שפסולה לכהונה (לאפוקי מדהני תנאי (ד) רתנן העיד רבי
יהושע ור' יהודה בן בתירא על אלמנת עיסה שכשירה לכהונה מאי טעמא
הוי ספק ספקא וספק ספקא לקולא: (ד) ודאן בודאן מותר: (א) אמר רב יהודה
אמר רב הלכה כרבי (א) אלעזר כי אמריתיה קמיה דשמואל אמר לי הלל
שונה עשרה יוחסין עלו מבבל מותרים לבא זה בזה ואת אמרת
הלכה כרבי (א) אלעזר ורמי דרב אדרב ורמי דשמואל אדשמואל איתמר
(ב) ארוסה שעבירה רב אמר הולד ממזר ושמואל אמר הולד שתוקי רב אמר
הולד ממזר ומותר בממזרת ושמואל אמר הולד שתוקי ואסור בממזרת אפוך
רב אמר הולד שתוקי ושמואל אמר הולד ממזר תרתי למה לי צריכא דאי
איתמר בהא בהא קאמר רב משום דרוב כשרים אצלה אבל התם דרוב
פסולים אצלה אימא מודי לשמואל ואי איתמר בהך בהא קאמר רב משום
דאיכא למיתלה בארום אבל בהא אימא מודי לשמואל צריכא ואי בעית
אימא לעולם לא תיפוך ומאי ממזר דקאמר רב לאו מותר בממזרת אלא
דאסור בבת ישראל ושמואל אמר הולד שתוקי דאסור בבת ישראל אי הכי
היינו דרב אלא מאי שתוקי שמשותקין אותו מדין כהונה פשיטא השתא מדין
ישראל משותקין ליה מדין כהונה מיבעי אלא מאי שתוקי שמשותקין אותו
מנכסי אביו פשיטא מי ידעינן אבהו מנו לא צריכא דתפס ואי בעית אימא
מאי שתוקי ברוקי שבדוקים את אמו ואומרת לכשר נבעלתני נאמנת כמאן
בר"ג האמר שמואל הדא זימנא (ד) רתנן היתה מעוברת ואמרו לה מה טיבו
של עובר זה מאיש פלוני וכהן הוא ר"ג ורבי אלעזר אומרים נאמנת רבי
יהושע אומר אינה נאמנת ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבן גמליאל
לא

צריכא דאי מהתם הוה אמינא התם רוב כשרים אצלה אבל הכא דרוב פסולים אצלה אימא לא
צריכא תניא וכן רבי אלעזר (א) אומר כותי לא ישא כותית מאי טעמא אמר רב יוסף עשאוהו כגר לאחר
עשרה דורות תניא גר עד עשרה דורות מותר בממזרת מכאן ואילך אסור בממזרת יויש אומרים (ב) עד
שישתקע שם עבודת כוכבים מכמו א"ל אביו מי דמי התם גר ישן וממזרת חדשה אמרי בר ישראל הוא דקא
נסיב ממזרת הכא אידי ואידי כי הדדי נינהו (א) אלא כי אתא רב דימי אמר רבי אלעזר סבר לה כרבי ישמעאל
ורבי

ל שאסה נושא צנו. לכהן קאמר ולקמן מפרש: מארי שני איכא
צנייהו. למנא קמא כל מזרי סמס האסור בקהל קאמר ולפילו שני
ומיהו שלישי לחו מזרי קרי ליה דישראל מעילא הוא: מכהן גדול
צאלמנה. שמנינו שמחללה צביאחו כדילפינן לה לקמן (דף ע"ב). מלל
יחלש שני חילולין בשמעת מדלל כמיז

לא יחל אחד לה ואחד לזרעו ופוסל
את (א) אשה צביאחו: אף כל נו'.
ומארי שני צביאחו בעבירה הוי:
גר עמוני ומואבי איכא צנייהו.
לרבי יוסי פוסל דהא יש מזרעו
שהוא פסול שהזכרים אסורים איסור
עולם ולרצן שמעון הואיל וצמו
כשרה דעמוני ולא עמונית אלמנתו
נמי כשרה: מה קן גדול צאלמנה
צזרעו ממנה פסול חלל: אלמנת
עיסה. ככתובות (דף ע"ד). מפרש
אלמנת ספק חלל שהיתה מעוברת
בספקות בעלה היה ספק והיא צאה
מכחו והיא לה ספק ספקא:
למעוטי אלמנת עיסה. דהואיל דלי
אתה נושא צמו שמא חלל היה ומנן
(לקמן ע"ג). צמ חלל זכר פסולה מן
הכהונה לעולם אי אתה נושא אלמנתו:
ספק ספקא. (ב) בעלה היה ספק והיא
צאה מכחו להיפסל: הלל שונה.
משנה אחת צברייאח עשרה יוחסין
כו' וכל האסורין שנהם מותרין לצא
זה בזה: ארוסה שעבירה. ואין ידוע
חס מחרוס חס מאיש אחר: הולד
ספקי. שמה מחרוס וכשר שמה
מחחר ופסול: ורב אמר הולד
ממזר. ודאי דלמרינן מרובא דעלמא
הוא והכל פסולין אצלה אלמנא לרב
ספק כודאי משוי ליה כמנא קמא
דאמר ספקין צודאן מותר: דאי
איסמא צהא. גבי שתוקי דמתניתין
הצא מן הפניה: צההוא קאמר רב.
הלכה כרבי אלעזר דאסור צממורת
משום דרובא הוי כשרים אצלה והא
דאסור צצמ צהאל משום דשתוקי
הוא: מדין כהונה. חס היה החרוס
כהן: מי ידעינן אבהו מנו. דניפוק
נכסי משאר יורשי של החרוס וימידי
להאי: דספיס. נכסי החרוס משמת
ואמר אבי היה ואשמעינן שמואל
דמפקין להו מניה: הכי גרסין
סניא וכן רבי אלעזר אומר כו':
עשאוהו כגר לאחר עשרה דורות.
הוא: שנתיישו צישראל ונרצין צישראל
ואסור צפסולות לקהל שמה יאמרו
ישראל שמה פסולה: חס. גבי
גר וממזרת: גר ישן. והרואה
אינו מכירו לפנים (ב) דצבור שהוא
ישראל הצא מישראלית: והממזרת
דחשה. כלומר ידועה וניכרת
לממזרת: אמרי ישראל נסיב ממזרת.
הרואה אומר ישראל נושא ממזרת:
אידי ואידי כהדי הוה. (א) ואי גרים
ישנים הם הממזקין את זה
צכשרות ממזקין גם את זו צכשרות:
י

(א) יבמות ס"ג. (ב) ג"ז שם
וה"ג. (א) נכסיו: ולאפוקי.
(ד) יבמות ט. גיטות פ"ק
מקרא מ"ג. (א) נכסיו
ספק ספקא: ר' אלעזר
אומר. (א) יבמות ל"ג. (א) י"ל
אלמנה. (א) י"ל אלמנה.
(ט) יבמות ס"ג. (א) יבמות
י"ב. ע"ג. ע"ג. ע"ג. (א) נכסיו
וכן היה רבי אלעזר פ"ח
דפורי' בלתיא אלוהי.
אמנא הרש"ל מניה דלי
אלעזר. ועין צמספ"ש
לעל עד ע"ה צמספ"ש.
(ט) חוספספ"ה דקדושין פ"ה
ה"ב. (א) נכסיו: כיון
ששתקע שם גיטו ממנו
אלעזר. ועין צמספ"ש
לעל עד ע"ה צמספ"ש.
(ט) חוספספ"ה דקדושין פ"ה
מק"ש הירכא דמכ"י
וע"ג. אמנא צמספ"ש
דקדושין. (א) "אלמנא ע"ה.
(ח"ט). אמנא ע"ה צמספ"ש.
(א) ע"ה הרש"ל ורש"י
מדה ס"ג. (א) ע"ה וקדושין
מק"ש הירכא דמכ"י
ה"ב. (א) ע"ה מניה
ה"ב. (א) נכסיו. (א) נכסיו
והרש"ל מניה ורש"י.
(א) נכסיו: הוה חס.
ק"ה צמספ"ש ורש"י.
הכהונה לעולם אי אתה נושא אלמנתו:
ספק ספקא. (א) בעלה היה ספק והיא
צאה מכחו להיפסל: הלל שונה.
משנה אחת צברייאח עשרה יוחסין
כו' וכל האסורין שנהם מותרין לצא
זה בזה: ארוסה שעבירה. ואין ידוע
חס מחרוס חס מאיש אחר: הולד
ספקי. שמה מחרוס וכשר שמה
מחחר ופסול: ורב אמר הולד
ממזר. ודאי דלמרינן מרובא דעלמא
הוא והכל פסולין אצלה אלמנא לרב
ספק כודאי משוי ליה כמנא קמא
דאמר ספקין צודאן מותר: דאי
איסמא צהא. גבי שתוקי דמתניתין
הצא מן הפניה: צההוא קאמר רב.
הלכה כרבי אלעזר דאסור צממורת
משום דרובא הוי כשרים אצלה והא
דאסור צצמ צהאל משום דשתוקי
הוא: מדין כהונה. חס היה החרוס
כהן: מי ידעינן אבהו מנו. דניפוק
נכסי משאר יורשי של החרוס וימידי
להאי: דספיס. נכסי החרוס משמת
ואמר אבי היה ואשמעינן שמואל
דמפקין להו מניה: הכי גרסין
סניא וכן רבי אלעזר אומר כו':
עשאוהו כגר לאחר עשרה דורות.
הוא: שנתיישו צישראל ונרצין צישראל
ואסור צפסולות לקהל שמה יאמרו
ישראל שמה פסולה: חס. גבי
גר וממזרת: גר ישן. והרואה
אינו מכירו לפנים (ב) דצבור שהוא
ישראל הצא מישראלית: והממזרת
דחשה. כלומר ידועה וניכרת
לממזרת: אמרי ישראל נסיב ממזרת.
הרואה אומר ישראל נושא ממזרת:
אידי ואידי כהדי הוה. (א) ואי גרים
ישנים הם הממזקין את זה
צכשרות ממזקין גם את זו צכשרות:
י

מוסף רש"י

מצרי שני. פסול הרעו
כהן. למ"ק כיון דהוא
פסול פוסלה צביאה לר'
יוסי לא פוסל מצרי ודומי
שני. צביאח בעבירה דכתיב
לר' אלעזר שרי גר
בממורת וכ"ש בספק
ממורת. מוס' ה"ל"ע. ועי'
מוס' יריד עור פיות.

כמו א מיי פיה מהל
אסורי צלה הליב
טושה אהיע יו ספי
ח:

מוסף רש"י

כותים גירי אריות.
בספר מלכים (ב ז)
הוא שישנה ה' בים
את האריות, וכותים
כתיי הם יצא מן
אשר ממותה וקא חשב
שאר מקומות (ב"ק חח).
ותנינו דכתיב (דב
בגלות שמונן (יבמות ד).
והי הם כעבד כוכבים
גמריס (שחרין פה).
מנן לעובד כוכבים כו'
שפסולו. כהנא תרומות
אביה, ולויה ישראל כגון
שנישאו לכהן וילדו לו
בנים וכמותו בעליו היו
אוכלת מתומה כעבד
בנים, ואם לא עלה עובד
כוכבים או עבד פסלה
מתומה (או עבד ממתר
(יבמות מה). מי שיש
לו אלמנות וגרושין.
לא ישרא, הוא דמי מת
זכר אין לו ושבח אל
בית אביה וגו' (שם). מי
קורא זה ושבח אל בית
אביה מלמס אביה תאלל,
ולא מפסו"ס ועבד (שם)
ח. יצא עובד כוכבים
ועבד שאין לו אלמנות
וגרושין. שלח מפסו לו
זה קידושין ושבחמ אין שם
אלמנות עליה (סוטה כו).

ורבי ישמעאל סבר לה כר"ע דאמר עובד כוכבים ועבד הבא
ע"ב בת ישראל הולד ממוזר. האריך בקונטרס וזרין פירוש
לפירושו מהו האיסור וז"ל דיינו מהששא דילמא ממוזר בן ישראל
ישא כותית שהיא עובדת כוכבים גמורה שיהא מכותי וכותית
והיא עובדת כוכבים גמורה מאחר

דכותים גירי אריות^א הן ונמלא שממור
לוקח עובדת כוכבים וא"ת אמאי
אילטרין למימר דקסבר עובד כוכבים
ועבד הבא על צד בת ישראל הולד
ממוזר ליתא הולד כשר וכ"ש דאיכא
למיחש טפי שלח תנשא לעובד כוכבים
(י) ושמא יש לומר אס הולד כשר א"כ
הוא הולך אחר העובד כוכבים
כדאמר בס"פ דלעיל (דף קו: טו) וליכא
למיחש (י) לכך חס תנשא לעובד כוכבים
אבל השתא דקסבר הולד ממוזר
א"כ הולך אחר אמו ואיכא למיחש
טפי שלח תנשא לעובד כוכבים אי
נמי דע"כ סבר ר"א הולד ממוזר
מלחשיב כותי במתני' כדאי ספיקות
דהיינו ספק (י) ממוזר^י מיהו קשה לפי
הקונטרס דמשמע דבשום ענין כותי
לא ישא כותית ולפירושו אס מקבלים
למדי שהי גר מותר במזמרת לכך
נראה לר"י לפרש דמי היכי דבנות
ישראל נטמעו בהן ה"י נטמעו בהן
בני ישראל וכיון דקסבר עובד כוכבים
ועבד הבא על צד בת ישראל הולד ממוזר
איכא למיחש שמא אחד מהן ישראל
גמור שגולד מישרחל ישראלית והאחד
שמה ממוזר הוא מעובד כוכבים שגא
על צד בת ישראל^י וא"ת היכא אשכחן
דקסבר ר"ע עובד כוכבים ועבד
הבא על צד בת ישראל הולד ממוזר לא
אשכחן בשום דעתא אלא משום
דאמר (יבמות דף מט.) יש ממוזר
מחיבי לאוין בשלמא עבד אית ציה
לאו דלא יהיה^י קדש (דברים ג) אלא
עובד כוכבים היכן מלינו לאו צביאמו
דחרכה צ"ל של עבד גמור עליו
דכתיב (בראשית לח) והיא אהיה ותשרף^י
ואין סברא לומר דעשה מיהא אית
ציה מההוא קרא דהוילאוה ותשרף

ר' אלעזר. דאמר כותי לא ישא כותית סבר לה כר' ישמעאל כו'. לא
איתפרש היכא איתמר לא במשנה ולא בצרייתא אלא משמעתי דר'
יוחנן ור' יהושע בן לוי דאמרי לקמן שלח מחלוקת דבדר: גירי
אריות הן. והרי הן כשאר עובדי כוכבים שנשאו בנות ישראל: גירי
ישמעאל סבר לה כר' עקיבא כו'.

דהא חיבי לאוין הן הילכך כותי לא
ישא כותית דתרווייהו ספיקי ממוזים
הס דיש לומר בכל אחד מהס הוא
זה מישרחלית הנישאת לעובד כוכבים
וזה הוא ממוזר וזו צבה מכותי
וכותית מעולם אי נמי איכא:
אלמנה וגרושה. ושבח אל צית אביה
מי שיש לו אלמנות וגרושין צה שיש
לו קידושין הוא דליתו פוסלה צביאמו
מלשבו: השתא ממוזר הוי. הולד:
מיפסול צביאה מיבעיא. ולמה לי
האי קרא אלא אין הולד ממוזר ס"ל
ואע"ג דלא תפסי ליה צה קידושין.
והא דתנן (לעיל דף קו: טו) כל שאין לה
עליו קידושין הולד ממוזר דוקא ציש
לה ולו קידושין ע"י אחריס דומיא
דאשת אב דכתיב לא יצא ממוזר
גציה: אע"פ שחלקו צ"ש וצ"ה
צלות. שצ"ש אומרים צרת ערוה
מתצבת וצ"ה אומרים ליצם אלא
מינשא לשוק בלא חליצה צפ"ק דיצמות
(דף יג.) מודים זה לזה שאין ממוזר
כו'. וצני העושים כצ"ש ממוזים
לצ"ה הן דהווי להו צני אשת אה שלח
צמקוס מלוה שהיא צרת אל צני
העושים כצית הלל לצ"ש אין ממוזים
לפי שהן צני חיבי לאוין שנשאת צימה
לשוק בלא חליצה: שלח מחלוקת צבדר.
צכותים וכהנים האומרים צקרא
שנטמעו צהס: דכתיב ועשו להם
מקצותם כהני צמות. צקפר מלגיס
(ב ז) צני כותיים צגלות סתריב
שהגלה השצטים צימי הושע בן אלה:
מן הקוליס. לשון קין שהוא פסולת.
ל"א מוקינן הן מן העס לפסול:
ופטורין

א) מטהרין פה: מולין
ג) מה טו: ב"ק לח:
יבמות ד: ע"ש (ט) יבמות
מה: ע"ש ח: סוטה
טו: (ט) נבכמי כבוד:
לפון: (ד) נבכמי כבוד:
לחס: (ט) יבמות יו.
[תוספתא יבמות פ"א
ה"ב, (י) לעיל כה ש"ג,
(י) פ"א הקנינים, (ח) עין
במהרש"א, (ט) ו"ט, ו"ל
סח: (ח) ו"א פ"ו סק"ג,
ע"ש, (י) נדפסיר כל כך
אס ינשאו לעט"ה. ועין
מהרש"א, (ט) נדפסיר:
ממוזות, (ט) ו"ל דלא
מיהו קדשה, (כ"ש, ו"כ)
צמקוס ע"ש, (ט) עין
עבודה זרה לו ע"ש,
(ט) נבכמי מלח המ
מילי, (ט) נדברים כה,
(ט) נבכמות מה ע"ש,
(ט) ו"ע מוס' יבמות טו
ע"ב ד"ה קסבר, (ט) נ"כ"ה
להדי צירסלמי יבמות פ"ו
ה"ו, (ק) ע"י לעיל חס:
ובמוס' ע"ש ע"ב ד"ה
ולח.

תורה אור השלם

- 1. ובת בהן כי תהיה
אלקמה וגרושה וזרע אין
לה ושהא אל בית אביה
בנעוריה מלקח אביה
האבל וקל דך לא יאבל
בו: יקרא כב
2. ויהיו יראים את יי
ועשו להם מקצותם
כהני בנות יהוה עשים
לקחם בבית הגמון:
מלכים ב' יז לב

מוסף תוספות

א. אי"נ איכא. מוס'
הל"ש. ב. דבריפישת
לעיל בסוף האומר
כשהולד נקרא על
שם הגייה יוצא מכלל
ממוזות. ג. [ד]נמצא
ד. כמו שחוקי יאסופי. שס.
ה. והוה ליה ישראל
גמור שנטעא ממוזת או
איכא. מוס'.

הארוחות ופוטריין

וכד' ישב דאמר (לעיל דף קט.) מן הכל היה עושה ר' עקיבא ממוזים ואפי' מחיבי עשה אין סברא לומר כן דכר' קאלמר מאחר
שאינו מפורש ואי משום דכתיב (דברים ז) בתך לא תתן לבנו ובתו לא תתקח לבנך היינו אזוהיה לתפיסת קידושין אצל אזוהרתו לצביאמו
לא שמעינן וזרין לומר דכיון דאין קידושין תופסין בהן הוי ממוז דהא צהא תליא כדפי' בס"פ האומר (לעיל דף קו: טו) מיהו קשה דהל"ל אליבא
דר"ע דומיא דלנוסת אציו דלדידיה לא תפסי קידושין הא לאחריני תפסי ר"ע מאנוסת אציו יליף דיש ממוז מחיבי לאוין בס"פ
החולן (יבמות דף מט.) דמוקי לא יגלה כנף אציו (י) באנוסת אציו וא"כ הוה ליה למימר דאין ממוז אלא דומיא דלנוסת אציו דכ"ג ארמינין^י
לשאר תנאים דקסברי באשת אב הכמוז מדבר צעינן דומיא דאשת אב דלדידיה לא תפסי צה קידושין הא לאחריני תפסי ו"ל דעל כרחק
ר"ע לא צני דומיא דלנוסת אציו שהי קסבר ר"ע יש ממוז אפי' מחיבי לאוין דלאו דשאר כגון עמוני ומואבי ואין צהן דקרא דלנוסת
אציו שהוא לאו דשאר פירושו דקורבה אצל רצנן צעו דומיא דאשת אציו לכל מילי: השתא ממוז הוי מיפסיל^י בביאמו מיבעיא. ואס
תאמר תקשה דר' יוחנן אדר' יוחנן דהא שמעינן לר' יוחנן דאמר צפרק החולן (יבמות דף מד.) עובד כוכבים ועבד הבא על צד בת ישראל הולד ממוז
וא"כ אלמנה וגרושה ל"ל השתא ממוז הוי מיפסיל צביאמו מיבעיא ואר"י הא דמכרין ר' יוחנן משום ר' ישמעאל אלמנה וגרושה היינו
אליבא דר' ישמעאל רציה וליה לא ס"ל^י ורצינו משמון מוקי' פירש דלאו הא צהא תליא ואפשר דליהו ממוז ואפ"ה אינו פוסל צביאמו
דל"כ צפרק אלמנה לכ"ג (שם דף טט.) דפרין לר"ע דאמר אין קידושין תופסין צחיבי לאוין ומאי כי תהיה ליש זר כי תבעל
אלמנה וגרושה ל"ל פירוש בשלמא לשאר תנאים דאמרי דקידושין תופסין צחיבי לאוין ודרשי כי תהיה הכי אמר רחמנא הך דאית צהו
הויה ומפסי מהאי קרא דנבעלה לפסול לה שפסלה מן הכהונה אצל עובד כוכבים ועבד דלית צהו הויה לא אהו מהאי קרא ולדידיהו
אילטרין ספיר אלמנה וגרושה לעובד כוכבים ועבד כדפרשי' הכא משום ר' ישמעאל אלא לר' עקיבא דאמר אין קידושין תופסין צחיבי
לאוין ודרשי כי תהיה לאיש זר כי תבעל לאיש זר כמו שאר פסוליס וא"כ אלמנה וגרושה ל"ל והשתא לא קשה מידי דר' יוחנן אדר'
יוחנן דכ"ג דאית ליה כר' עקיבא צעובד כוכבים ועבד דהוי הולד ממוז מיהו לא סבר כותמיה צשאר צחיבי לאוין ודרשי ספיר כי תהיה
דאית צהו הויה כמו רצנן דר' עקיבא וא"כ אילטרין אלמנה וגרושה לעובד כוכבים ועבד מיהו הלשון ק"ק דקאלמר השתא ממוז הוי כו'
הוה ליה למימר אלמנה וגרושה למה לי כדאמר צפרק אלמנה (שם דף טט.) ונראה לישב הכי השתא ממוז הוי צעובד כוכבים ועבד
כמו שאר פסולין שיפסול צביאמו מיבעיא כמו צשאר פסוליס דכי תבעל וא"כ אלמנה וגרושה ל"ל מכי תבעל נפקא והר"ר שלמה מטריווח"ס
מיישב הכי השתא ממוז הוי צעובד כוכבים וא"כ צביאמו ציהא ולא הוי כביאת צמהה דהולד אין ממוז^י מיפסיל צביאמו מיבעיא כמו שאר פסולין:
שאין ממוז אלא מאיסור ערוה וענוש ברת. פירוש א"כ לא סבר ר' אלעזר כר"ע ואע"ג דיש תנא תהס (דף מד.) דסבר עובד כוכבים
ועבד הבא על צד בת ישראל הולד ממוז ולא סבר כר"ע דאמר אין קידושין תופסין צחיבי לאוין מיהו הלשון דקאלמר הכא שאין ממוז
אלא מאיסור ערוה וכו' משמע דוקא מהי אצל עובד כוכבים ועבד הבא על צד בת ישראל אין הולד ממוז ולעיל כי פריך ומי סבר ליה
כר"ע והאמר ר' יוחנן משום ר' ישמעאל כו' הוי מצי לשנויי דאע"ג דר' ישמעאל לא ס"ל כר"ע דאמר יש ממוז מחיבי לאוין אפ"ה מצי
סבר דעובד כוכבים ועבד הבא על צד בת ישראל הולד ממוז והא דלא תריך ליה הכי משום דאשכחן דר' אלעזר לית ליה עובד כוכבים
ועבד הבא על צד בת ישראל הולד ממוז לא חס לתרך דברי ר' ישמעאל דהא לא מייתי ר' ישמעאל אלא משום דצרוי של רבי אלעזר:

